

<i>Міста, індустріальні об'єкти яких, варто відвідати додатково</i>	
Чорнобиль	Чорнобильська АЕС – визнана одним із найекзотичніших для відвідування об'єктів планети
Єнакієво	Музейний комплекс «Український техноленд»
Енергодар	Запорізька АЕС (ЗАЕС) – найбільша в Європі АЕС, що складається з 6 атомних енергоблоків
Миколаїв	Суднобудівний завод імені 61 комунара — суднобудівельне українське підприємство, одне з найбільших у державі
Луганськ	Луганський тепловозобудівний завод
Луцьк	Луцький автомобільний завод – провідне автомобілебудівне підприємство України, що спеціалізується на виробництві автобусів, вантажних та легкових автомобілів.

Висновки. Україна має потужну промислову базу, представлену як підприємствами гірничодобувної, так і фабрично-заводської промисловості. Багато підприємств є лідерами не лише на вітчизняному, а й на міжнародному ринках. Деякі підприємства вже нині організовують виробничі екскурсії на власні підприємства, однак індустріально-туристичний потенціал нашої країни розкрито дуже слабо. Проведення ЄВРО може посприяти як розвитку туризму в Україні в цілому, так і становленню тут індустріального туризму, але задля цього варто сконцентрувати значні зусилля на створенні індустріально-туристичних маршрутів, повсюдній рекламі даних маршрутів та відповідному просуванню індустріально-туристичного продукту на туристичний ринок.

1. Бердичевская М. В Украине развивается промышленный туризм //Власть денег. – 2005. - №59.
2. В Запорожье туристов пригласят в... промзону //День. –5 июля 2007г. - №107.
3. Васильев Олег. Посторонним вход разрешен //pressa.sibnet.ru/?id=56768
4. Промышленный туризм по-украински //biz.liga.net/articles/EA080079.html
5. Тимошенко А. Український техноленд // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2009. - №16. – С. 6-7.

УДК 338.48-6:055 (477)

Владімірова Є.М.

ЄВРО 2012: КРОК ДО РОЗВИТКУ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Проаналізовано особливості розвитку ділового туризму в Україні, специфіку його організації як окремого виду туризму. Запропоновано шляхи вирішення проблем розвитку ділового туризму на основі використання інфраструктури, матеріально-технічної та готельної бази Євро 2012 в Україні.

Ключові слова: діловий туризм, Євро 2012, інфраструктура, готельна база.

Проанализированы особенности развития делового туризма в Украине, специфику его организации как отдельного вида туризма. Предложено варианты решения проблем развития делового туризма на основе использования инфраструктуры, материально-технической и отельной базы Евро 2012 в Украине.

Ключевые слова: деловой туризм, Евро 2012, инфраструктура, отельная база.

The present features of business travel in Ukraine, specificity of its organization as a certain kind of tourism are analyzed. Some ways of problems' solution on the basis of using Euro's 2012 infrastructure, the hotel, material and technical foundation are suggested.

Актуальність. Нині діловий туризм є одним із найбільш економічно ефективних видів туризму у світі. Початок його становлення як самостійного та високодохідного виду туризму датується 70-80 рр. XX ст. [с.326]. В нашій державі діловий туризм почав розвиватися в 90-х рр. XX ст. Це пояснюється з отриманням Україною незалежності та посиленням в результаті цього євроінтеграційних процесів, зміцненням міжнародних зв'язків, зростанням відкритості економіки України. Але разом з цим постала проблема наявності відповідних умов для організації ділового туризму: готелів, бізнес-центрів, спеціалізованих кадрів, транспортної доступності України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвитку українського туризму присвячені наукові праці В.І. Карсекіна, Т.І. Ткаченка [5], Х.Й. Роглева [4]. Праці О.О. Любіцевої [7], О.О. Бейдика [6], присвячені аналізу методологічних та методичних підходів до вивчення загальнонаціонального туристичного ринку. Проблеми та перспективи ділового туризму розглянуто в праці Падняка І.[9]. Але питання впливу Євро 2012 на діловий туризм в Україні є відкритим.

Мета та завдання статті. Визначити сучасний стан та проблеми розвитку ділового туризму в Україні, виявити значення Євро 2012 у покращенні інфраструктури ділового туризму.

Виклад основного матеріалу. Діловий туризм – це напрям туризму, який охоплює поїздки, зумовлені професійною діяльністю і пов'язані з діловими зустрічами, конференціями, стажуванням, виставками, ярмарками та ін.[8 с.78].

Організація ділового туризму є важливим елементом туристичної індустрії, позитивно впливає на зростання кількості відпочиваючих, на всі сектори економіки, від готельного господарства до розвитку населених пунктів, а також сприяє розвитку міст як ділових центрів у регіонах, що не відзначаються сприятливими туристично-рекреаційними умовами – ділові заходи часто проводять не в курортних містах, а в великих промислових та економічних центрах країни, які часто мають малу кількість туристичних атракцій.

Специфіка ділового туризму полягає в відсутності сезонності, та в зростанні кількості ділових туристів у низький туристичний сезон, завдяки чому динаміка туристичних потоків урівноважується і створюються можливості для ефективного використання туристичної інфраструктури. Особливістю організації ділових подорожей є їх велика, в порівнянні з традиційним туризмом, вартість. Діловий туризм тісно пов'язаний з готельним господарством та запроваджує тенденцію до збільшення частки бізнес-готелів та конференц-залів.

В Україні діловий туризм перебуває у стадії початкового розвитку. В країні відкриваються нові міжнародні фірми і організації, дочірні підприємства та філії, тому все більша частина їх працівників подорожує

по країні з діловою метою. Також великий внесок в розвиток ділового туризму робить організація та проведення міжнародних виставок та ярмарків. У 2009 році було проведено 1076 виставкових заходів, із яких 12% мали статус міжнародних, 32% – національних, 47% – міжрегіональних, 9% – регіональних. У виставкових заходах брали участь 69 тисяч організацій, із них 3,2 тисячі – іноземних. Іноземні учасники представляли 63 країни і брали участь у більшості виставкових заходів [1, с.7]. На туристичному ринку України працює декілька іноземних представництв підприємств, що займаються організацією ділових подорожей в Україні та впроваджують свій досвід. Серед таких організацій: “Carlson Vagonlit”, світова мережа ділових подорожей “HRG” (“Hogg Robinson Group”), що з 1999 року має представника в Україні - компанію „Скай Тревел”, офіційний представник туристичної служби “American Express” в Україні - компанія „Обрій Інк”. Компанія „Золотий глобус” є частиною британської глобальної мережі з організації ділових поїздок і управління витратами на них – “FCm Travel Solutions”. Фірма „Телехаус Київ” представляє в Україні мережу з обслуговування ділових мандрівників “BCD Travel Solutions”.

Судячи з тенденцій появи на туристичному ринку підприємств та організацій, які позиціонують себе як організатори ділового туризму, Україна є привабливою для проведення як ділових зустрічей, так і інсентів-програм (заохочувальних програм) для працівників. Найбільшими регіонами ділового туризму в Україні є Київська обл. (4,3 млн. чол.), Донецька обл. (456 тис. чол.), Одеська обл. (563,3 тис. чол.), Харківська обл. (739,6 тис. чол.), південне узбережжя Криму (1,7млн. чол.) [1 с. 34]. В той час як у світі частка в'їзного ділового туризму становить 20%, в Україні у 2010 році вона склала 4% і дорівнює 0,7 млн. осіб і має передумови для подальшого розвитку [2].

Дуже важливим для інфраструктури ділового туризму є готельна база. Сьогодні багато вітчизняних готелів, бізнес-центрів в своїй рекламі стверджують, що вони здатні надавати всі послуги, необхідні діловим туристам. Роль таких бізнес-центрів і готелів в діловій інфраструктурі України, попит на офісні приміщення і ділові послуги високої категорії постійно збільшуються.

Територіально майже всі вони розташовані в Києві та найбільших регіональних центрах. Це: InterContinental 5*, Nayatt Regency 5*, Radisson SAS 4*, що належать до міжнародних готельних мереж, і "Прем'єр Палас" 5*, "Опера" 5* у Києві, „Донбас Палас” 5*, „Атлас” 4*, „Прага” 4* в Донецьку, „Континенталь” 5*, „Палас Дель Мар” 5*, „Відрада” 5*, „Брістоль” 5*, „Лондонська” 4*, в Одесі. Вони мають приміщення для проведення як невеликих ділових зустрічей так і масштабних конференцій, кімнати для переговорів, обладнані за останнім словом техніки, швидкісним доступом в Інтернет (Wi-Fi), доступні послуги секретаря та перекладача.

Однак за висновками міжнародних ділових організацій якість ділової інфраструктури столиці та інших міст України не завжди відповідає світовим стандартам. Лише 20% українських готелів здатні задовольнити потреби в організації ділових зустрічей на європейському рівні [10, с.13-14]. Часто висококатегорійні готелі України за винятком готелів світових мереж поступаються за рівнем сервісу європейським. Поза Києвом та Донецьком фактично нема презентабельних готелів для приймання гостей найвищого рівня повноважень – державних діячів, політиків, бізнесменів, діячів культури та спорту. У Донецьку з відкриттям “Донбас-Паласа” та “Вікторії”, попит на готелі високої категорії вдалося задовольнити.

Діловий туризм в Україні відчуває нестачу в кадровому забезпеченні. За приблизними підрахунками лише 20% випускників з вищою освітою в сфері туризму йдуть працювати за спеціалізацією. А для індустрії ділового туризму досвідчені та професійні кадри мають велику роль. Передусім виявляється жорстка необхідність у таких знаннях та якостях як: знання іноземних мов, психологія стосунків, етика та культура поведінки, високий представницький рівень тощо.

Важливими чинниками привабливості країни для ділового туризму є рівень економічного розвитку, інвестиційна привабливість держави, фінансова та політична стабільність. Все це сприяє розвитку бізнесу в країні в цілому і ділового туризму зокрема. Як видно з рисунку 1 динаміка в'їзного туризму з діловою метою тісно пов'язана економічною ситуацією в Україні. Так у пік кризового періоду в 2009 р. спостерігається спад туристських прибуттів з діловою метою.

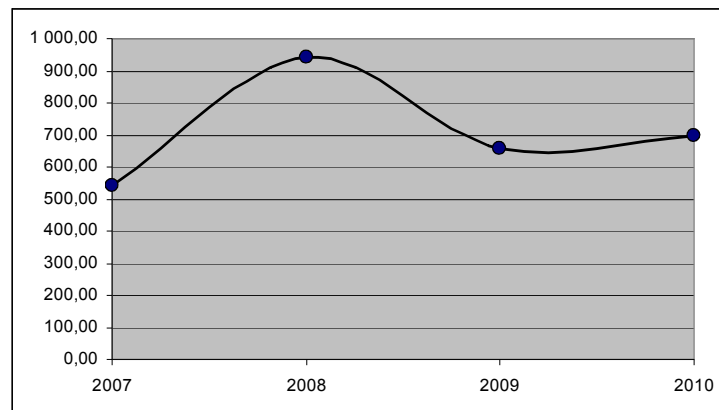

Рис 1. Динаміка в'їзного туристичного потоку з діловою метою 2007-2010 рр.

В Україні існують труднощі у забезпеченні транспортної доступності території - неспроможність обслуговування великої кількості міжнародних рейсів, застаріла матеріально-технічна база аеропортів, мала кількість терміналів, незадовільний стан автомобільних доріг.

Нові можливості для вирішення цих проблем відкриваються у зв'язку з підготовкою України для проведення Чемпіонату Європи з футболу - Євро 2012. Вже зараз спостерігається збільшення кількості

ділових поїздок в Україну в першу чергу з країн Європи – це візити організаторів чемпіонату, європейської комісії з нагляду за підготовкою до Євро 2012 та інших задіяних членів організацій. Зростання поінформованості європейської та світової спільноти про Україну стимулюватиме притік іноземних ділових туристів.

Зростає кількість ділових поїздок в середині країни – конференції, семінари, візити політичних та державних діячів до міст проведення Чемпіонату Європи з футболу. Прогнозується збільшення рівня інвестиційної привабливості України – виконання програми підготовки до Євро 2012 буде сприяти залученню інвестицій в сумі більше, ніж 80 млрд. грн.

З огляду на необхідність будівництва, модернізації та удосконалення інфраструктури в Україні була затверджена програма підготовки до Євро 2012. Вона передбачає приведення відповідно до європейських норм аеропортів в Києві, Донецьку, Львові і Харкові, реконструкція аеродромів та будівництво нових терміналів, будівництво автомобільних доріг загального використання, оновлення громадського та залізничного транспорту, покращення спортивної інфраструктури міст, що приймають Євро 2012, будівництво, реконструкція та переоснащення стадіонів і тренувальних баз, будівництво готелів та гуртожитків, підвищення рівня кваліфікації кадрів, що будуть обслуговувати чемпіонат.

Висновки. Такі масштабні зміни щодо модернізації інфраструктури України мають грандіозне значення та формують передумови для розвитку ділового туризму в нашій країні:

1. Використання удосконаленої та нової готельної бази, що побудована спеціально до Євро 2012 відповідно до європейських вимог: високий рівень сервісу, комфортабельності, матеріально-технічного забезпечення, відповідність категорійності готелів до набору послуг, що пропонуються, наявність конференц-залів та технічного забезпечення ділових зустрічей, конференцій, семінарів тощо, адже саме такі готелі необхідні для задоволення потреб ділових туристів.

2. Покращення транспортної інфраструктури та автомобільних доріг значно підвищить рівень транспортної доступності України та полегшить процес пересування всередині країни, зменшить витрати часу на дорогу. Удосконалення аеропортів та терміналів дозволить збільшити кількість рейсів до України, забезпечити швидкий та відмінний сервіс. Удосконалення залізничного транспорту являє собою появу альтернативного та комфортного засобу переміщення всередині країни, який доцільно використовувати при організації інсентів-програм.

3. Зведення та реконструкція стадіонів та тренувальних баз, проведення Євро 2012 приверне увагу до України як до арени спортивних подій. Нові та вдосконалені спортивні споруди є привабливими з точки зору проведення різноманітних спортивних змагань, що супроводжуються прес-конференціями, нарадами, семінарами та відвідуваннями організаторів, спортивних діячів, урядовців. Тому, організація спортивних

заходів потребує уваги з боку організаторів ділового туризму як одного з перспективних джерел залучення як вітчизняних, так і іноземних ділових туристів.

4. Залучення спеціалістів з туризму та підвищення їх кваліфікації в ході підготовки до Євро 2012 має позитивний вплив на кадрове забезпечення галузі туризму в цілому, де велике значення має знання іноземних мов, організаторські здібності, вміння розробити нові туристичні маршрути та новий туристичний продукт і, як результат, підвищення туристичної репрезентативності України.

Удосконалення сучасної інфраструктури туризму, що здійснюється у зв'язку з підготовкою до проведення Євро 2012 в Україні є одним з пріоритетних напрямків розвитку туристичної індустрії країни. Проведення Євро 2012 в Україні є колосальним шансом наближення рівня ділового туризму до світових показників, має важливе значення для розвитку ділового туризму та оформлення його у самостійний високоприбутковий вид туризму.

1. Виставкова діяльність в Україні у 2009 році. Статистичний бюлетень. 53 с.
2. Державна служба туризму і курортів. Довідка про динаміку туристичних потоків в Україні за 2010 рік (за даними Адміністрації Держприкордонслужби України). – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/publ.aspx?id=2183> (28.03.2011р.)
3. Международный туризм / Александрова А. Ю. Учебник. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 470с.
4. Некоторые мысли по поводу развития гостиничного бизнеса. // Роглев Х. Й. Ресторанный и гостиничный бизнес. – 2004. – № 1.
5. Проблеми розвитку готельного господарства в Україні // Карсекін В., Ткаченко Т. Економіка України. – 1997. – № 9.
6. Рекреаційно-туристичні ресурси України: методологія та методи аналізу, термінологія, районування. / Бейдик О.О. – К.: ВПЦ “Київ. ун-т”, 2001. – 395 с.
7. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / Любіцева О.О. – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.
8. Специальные виды туризма / Бабкин А. В. Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. – 252с.
9. Сучасний стан та проблеми розвитку інфраструктури ділового туризму в Україні / Падняк І. Вісник Львів УН-ТУ. Серія географічна 2007. Вип. 34. с. 183-188
10. Уніфіковані технології готельних послуг: Навчальний посібник / Федорченко В. К., Лук'янова Л. Г., Дорошенко Т. Т., Мініч І. М. – К.: Вища школа, 2001. – 237с.

УДК 911.3

Топіха О.Ю.

РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ДО ЄВРО-2012

В статті розглянуті питання, пов'язані із регіональними проблемами підготовки міст-господарів до фінальної частини чемпіонату Європи з футболу в спортивній, транспортній і туристичній інфраструктурах. Запропоновані пропозиції для їх вирішення.

Ключові слова: Євро-2012, регіональні проблеми, інфраструктура.

В статье рассмотрены вопросы, связанные с региональными проблемами подготовки городов-хозяев к финальной части чемпионата Европы по футболу в спортивной, транспортной и туристической инфраструктурах. Изложены предложения для их решения.